

На основу члана 14. став 3) Закона о систему индиректног опорезивања у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 44/03 и 52/04) и члана 28. став (1) Закона о акцизама у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 62/04), Управни одбор Управе за индиректно опорезивање, на сједници одржаној 14. фебруара 2005. године донио је

ПРАВИЛНИК

О ПРИМЈЕНИ ЗАКОНА О АКЦИЗАМА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(1) Овим правилником, сагласно Закону о акцизама у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: Закон), за производе који се опорезују акцизом и путарином (у даљем тексту: акцизни производи), уређује се предмет опорезивања, облик и садржај документације која прати акцизне производе у промету, моменат настанка пореске обавезе, начин обрачунавања, плаћања и поврата акцизе и путарине, садржај и начин вођења евиденција, сачињавање и достављање мјесечних и годишњих обрачуна, те облик и садржај обрасца за мјесечни и годишњи обрачун акцизе и путарине.

II - ПРЕДМЕТ ОПОРЕЗИВАЊА

Члан 2.

(1) Предмет опорезивања су акцизни производи произведени у Босни и Херцеговини који се први пут прометују од стране произвођача, као и акцизни производи који се увозе у Босну и Херцеговину (у даљем тексту: БиХ).

Члан 3.

(1) Под дизел-горивом из члана 9. став (1) тачка 2. Закона, подразумијева се гасно уље, према номенклатури царинске тарифе БиХ.

Члан 4.

(1) Духанским прерађевинама сматрају се цигарете и остале духанске прерађевине.

(2) Осталим духанским прерађевинама сматрају се:

1. Цигаре и цигарилоси;
2. Духан за лулу и духан за пушење;

3. Духан за шмркање, жвакање и друге духанске прерађевине.

(3) Друге духанске прерађевине су духанске прерађевине које су погодне за пушење и приређене за продају.

Члан 5.

(1) Безалкохолним пићима, у смислу члана 4. став (2) тачка 3. Закона, сматрају се освјежавајућа безалкохолна пића од воћног сока, воћне базе, биљних екстраката, житарица или сирутке, умјетна освјежавајућа безалкохолна пића и нискоенергетска освјежавајућа безалкохолна пића.

(2) Природне минералне, газиране и негазиране воде, столне воде, домаће и увозне изворске воде и природни сокови од воћа и поврћа без додатка конзерванса, ЦО₂, вјештачких боја, вјештачких арома и других вјештачких додатака са стварним и декларисаним минималним учешћем сухе твари из воћа и поврћа од 50% не сматрају се безалкохолним пићима.

Члан 6.

(1) Пивом, у смислу члана 10. став (1) тачка 2. Закона, сматра се пјенушаво освјежавајуће пиће са одређеном количином ЦО₂ и алкохола, добивено од воде, јечменог слада, квасца, несладираних житарица и хмеља, које се ставља у промет као пиво.

(2) Пивом се сматра и безалкохолно пиво.

Члан 7.

(1) Алкохолним пићима, у смислу члана 11. став (1) тачка 1. Закона, сматрају се пића која садрже више од 2% алкохола и стављају се у промет у боцама или другој прикладној амбалажи.

Члан 8.

(1) Кафом, у смислу члана 13. Закона, сматра се кафа и прерађевине од кафе са кофеином или без кофеина, замјене кафе које садрже кафу, екстракти, есенције, концентрати кафе и препарати на бази тих екстраката, есенција или концентрата на бази кафе.

(2) Предмет опорезивања је кафа која се увози, производи или прерађује у Босни и Херцеговини.

III - НАЧИН ОБРАЧУНАВАЊА И ПЛАЋАЊА АКЦИЗЕ И ПУТАРИНЕ

1. Пореска основица

Члан 9.

- (1) Акциза на нафтне деривате плаћа се по литри при температури +15 степени целзијуса.
- (2) При прерачуну нафтних деривата из килограма у литре примјењује се методологија утврђена Одлуком о квалитету течних нафтних горива (Службени гласник БиХ, број 27/02 и 28/04).

Члан 10.

- (1) Пореска основица акцизе на алкохол и алкохолна пића је литра апсолутног алкохола садржаног у етилном алкохолу, дестилатима и алкохолним пићима који се изражава у волумним постотцима мјерено при температури од 20 степени целзијуса.
- (2) Колична апсолутног алкохола у алкохолу и алкохолним пићима утврђује се тако да се количина алкохола или алкохолног пића помножи са постотком алкохола и подијели са 100.

2. Обрачунавање акцизе за производе који су произведени у Босни и Херцеговини

Члан 11.

- (1) Порески обвезници који су акцизне производе користили као репроматеријал за производњу и прераду акцизних производа, имају право на умањење обрачунате акцизе произведених производа, и то за износ који је претходно плаћен на име акцизе на производе које су користили као репроматеријал.
- (2) Репродукционим материјалом у смислу става (1) овог члана сматрају се производи који у процесу производње улазе у супстанцу другог производа.
- (3) Обвезници акцизних производа који акцизне производе користе као репроматеријал у смислу става (1) овог члана воде евиденцију о куповини и утрошку акцизних производа и евиденцију о производњи, односно стављају у промет производа.
- (4) Под производњом из става (1) овог члана подразумијева се и утрошак материјала који мијења својства, квалитет и количину залиха производа (концетрата, сирове кафе, пржене кафе и других материјала).
- (5) Евиденција о куповини и утрошку акцизних производа садржи податке о набавци, кретању и утрошку тог материјала по врсти, количини, вриједности и износу плаћене акцизе.

Евиденција мора садржавати и стварни утрошак материјала садржаног у производима који су стављени у промет, а највише до стандардног утрошка увећаног за износ дозвољеног кала, растура и лома, те износ акцизе садржане у утрошеном материјалу за производе стављене у промет.

Члан 12.

(1) Обавеза обрачунавања акцизе која, у складу са одредбама члана 5. став (1) тачка 1. Закона, настаје у тренутку издавања рачуна о продаји из производње или првог промета, врши се тако што обвезник акцизе у рачуну, поред прописаних података и елемената, уноси и податке о количинама производа, износе, односно стопе за обрачунавање акцизе и исказује износ обрачунате акцизе.

(2) Обавеза обрачунавања акцизе која настаје у тренутку испоруке производа другом лицу прије издавања рачуна врши се тако што обвезник у документу који мора пратити производе у испоруци и транспорту (отпремница, доставница, товарни лист, коносман и други документ који служи као основ за књижење) уноси податке о врсти, количини, појединачној цијени производа и износу обрачунате акцизе.

(3) У случају када произвођач испоручи производе у властити продајни објекат, производе прати отпремница или доставница.

Члан 13.

(1) Документи из члана 12. овог правилника морају да садрже:

1. податке о продавцу (пун назив, сједиште и идентификациони број),
2. податке о купцу (пун назив, сједиште и идентификациони број),
3. податке о производима-роби (назив производа, количина, јединица мјере, цијена, вриједност),
4. податке о превозном средству којим се роба превози (врста и тип возила, регистарска ознака),
5. податке о лицу које је издало производе (име и презиме, име једног родитеља, ЈМБГ),
6. податке о лицу које врши превоз (име и презиме, име једног родитеља, ЈМБГ или путне исправе ако се ради о страном држављану),
7. податке о лицу које је преузело производе (име и презиме, име једног родитеља, ЈМБГ),

8. мјесто преузимања робе,
9. мјесто испоруке робе, те
10. број и датум документа.

(2) Обавезни елемент рачуна је назнака да је акциза обрачуната и износ обрачунате акцизе.

(3) У случају када се рачун или предрачун издаје прије испоруке производа, обавезни елементи су:

1. подаци о продавцу (назив, сједиште и идентификациони број),
2. подаци о купцу (назив, сједиште и идентификациони број),
3. подаци о производима (назив производа, количина, јединица мјере, вриједност, односно цијена производа), те
4. назнака да је обрачуната акциза и износ обрачунате акцизе.

3. Обрачунавање акцизе на производе који се увозе

Члан 14.

(1) Обавеза обрачунавања акцизе при увозу која, у складу са одредбама члана 5. став (1) тачка 2. Закона, настаје у тренутку царинења и испоруке акцизних производа у слободне царинске зоне и специјализована складишта врши се тако што царински обвезник при увозном царинењу презентира надлежној организационој јединици Сектора царина у Управи за индиректно опорезивање (у даљем тексту: Управа) све податке о врсти, количини и вриједности робе, а иста, након утврђивања царинске основице и обрачуна царине и других увозних дажбина, утврђује основицу и врши обрачун акцизе и путарине, сагласно члану 7. став (1) тачка 1. Закона.

(2) Надлежна организациона јединица Сектора царина у Управи је обавезна у одговарајућем царинском документу по којем је извршено увозно царинење и царинење акцизних производа за испоруку у слободне царинске зоне и специјализована складишта јасно исказати врсту, количину и вриједност производа и висину обрачунате акцизе и путарине, на начин који омогућава накнадну контролу тог обрачуна од стране контролних органа.

(3) Акциза и путарина се обрачунавају на начин уређен ставом (1) и (2) овог члана, без обзира да ли се ради о увозу производа за крајњу потрошњу или друге намјене.

4. Посебни случајеви обрачунавања акцизе

Члан 15.

(1) Акциза се обрачунава у складу са одредбама овог правилника, изузев дуканских прерађевина и алкохолних пића, приликом:

1. давања производа без накнаде (поклон, уступање и слично) или у замјену за други производ или услугу,
2. исказивања мањка производа који се не може правдати вишом силом или на други допуштен начин. Вишом силом сматрју се елементарне непогоде (поплава, пожар, потрес и друго), ратна разарања и провалне крађе, а на основу записника надлежног органа,
3. исказивања расхода (кала, растура, квара и лома) изнад количине уређене у ставу 3. овог члана, код произвођача акцизних производа,
4. кориштењем производа сопствене производње.

(2) Законом утврђен моменат настанка акцизне обавезе у случајевима из става (1) овог члана представља моменат када се та обавеза и обрачунава.

(3) Висина допушеног расхода по основи технолошког, складишног и транспортног кала, растура, квара и лома у смислу става (1) тачка 3. овог члана износи:

1.	Алкохолна пића, укључујући пиво и вино	0,50	%
2.	Безалкохолна пића	0,50	%
3.	Дуканске прерађевине осим цигарета	0,50	%
	Цигарете	0	%
4.	Пиво - губитак од хладне сладовине до до оточеног пива у амбалажу	8	%
5.	Нафтни деривати:		
	петролеј	0,15	%
	дизел гориво	0,325	%
	уље за ложење ЕЛ и ЛС	0,325	%
	моторни бензини	0,425	%
6.	Кафа свих врста		

у паковању	0,80	%
у пржењу	20	%

5. Обрачунавање акцизе на духанске прерађевине и алкохолна пића

Члан 16.

- (1) Обрачунавање акцизе на духанске прерађевине врши се тако што обвезник акцизе сачињава калкулацију малопродајних цијена, у којој исказује износ обрачунате акцизе на основицу из члана 7, а по стопи из члана 14. Закона.
- (2) Пореска обавеза за производе из става (1) овог члана настаје подношењем захтјева за штампање пореских маркица.

Члан 17.

- (1) Обрачунавање акцизе за алкохолна пића врши се тако што обвезник акцизе сачињава документ, у којем исказује податке о врсти, јединици мјере и количини алкохолних пића у паковању већем или мањем од једног литра, проценту апсолутног алкохола садржаног у алкохолном пићу, износу акцизе по јединици мјере алкохолних пића и укупно обрачунатом износу акцизе по документу.
- (2) Обавеза обрачунавања за производе из става (1) овог члана настаје преузимањем контролних маркица. Приликом преузимања контролних маркица обвезник акцизе дужан је доставити документ из става 1. овог члана Управи, према сједишту пореског обвезника.

6. Случајеви у којима се не обрачунава акциза

Члан 18.

- (1) Акциза се не обрачунава:
 1. на производе који се извозе,
 2. на производе који се под пореским надзором уништавају или чине неупотребљивим за кориштење.
- (2) Уништење или чињење неупотребљивим производа за даље кориштење под надзором пореског органа, у смислу члана 17. став (1) тачка 2. Закона, извршиће се само у случају ако је узрок виша сила (поплава, пожар и друге елементарне непогоде).
- (3) Одредбе става (1) тачка 1. овог члана не односе се на продају акцизних производа у специјализованим складиштима и слободним царинским зонама.

(4) У случају извоза производа, на документу из члана 13. овог правилника изричито се наводи да је сврха отпремања извоз.

Члан 19.

(1) За алкохолна пића и вино обавеза плаћања обрачунате акцизе настаје по преузимању контролних маркица.

ИВ - ПОРЕСКЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ

Члан 20.

(1) Обвезник акцизе дужан је пријавити Управи почетак обављања дјелатности.

(2) Прије почетка обављања дјелатности обвезник акцизе је дужан пријавити мјесто обављања дјелатности. Под мјестом обављања дјелатности сматрају се просторије и постројења за производњу, обраду, ускладиштење, зрење, пуњење и паковање акцизних производа, складишта састојака намјењених за производњу и обраду, радионице за одржавање погона и управу, просторије и површине за манипулацију и транспорт, као и друге с њима повезане површине и уређаји ако се користе у сврху производње акцизних производа.

Члан 21.

(1) Обвезник акцизе дужан је извршити мјесечни и годишњи обрачун акцизе и путарине и исти доставити надлежном пореском органу гдје се води као порески обвезник, у роковима прописаним чланом 20. Закона, а на прописаним обрасцима који су саставни дио овог правилника.

(2) Обрасци из става (1) овог члана садрже податке о обрачунатој и плаћеној акцизи и путарини, те разлици за уплату - поврат за тај период, по врстама производа.

Члан 22.

(1) Обвезник акцизе - произвођач и увозник акцизних производа из члана 4. став

(2) тачка 1, 3, 4 и 5. Закона (деривати нафте, безалкохолна пића, алкохол и алкохолна пића, пиво и вино) дужан је да води дневне евиденције, сагласно члану 21. Закона, у којима је дужан да осигура слjedeће податке:

1. о количини примарне сировине за производњу наведених производа,

2. о залихама, количинама произведених, односно набављених и увезених производа,

3. о количинама продатих или на други начин отуђених или искориштених за властите потребе,

4. о обрачунатој акцизи, те

5. о уплаћеној акцизи.

(2) Продаја уља за ложење (ЕЛ и ЛС) може се обављати само из посебно утврђених складишта која се морају пријавити УИО, према сједишту пореског обвезника.

(3) Држалац посебних складишта за продају уља за ложење (ЕЛ и ЛС) врши продају истог искључиво путем аутоцистерни на адресу купца, те води евиденцију о набављеним количинама уља за ложење на складишту и о купцима (име и презиме, адреса на које се уље за ложење доставља и количина).

(4) За алкохол и алкохолна пића, подаци се исказују у литрима апсолутног алкохола.

(5) У оквиру података о продатим или на други начин отуђеним, те искориштеним количинама производа за властите потребе из става (1) овог члана, обвезници акцизе морају осигурати следеће:

1. податке о испорученим, односно употријебљеним неопорезивим количинама, како слиједи:

- извезене количине производа,
- употреба производа за властиту производњу,
- испорука производа наручиоцу прераде и производње производа,
- испорука производа за репродукцију,
- мањак усљед више силе,
- технолошки, складишни и транспортни кало, растур и лом код произвођача већи од 0,5%.

2. За алкохол и алкохолна пића, подаци се исказују у литрима апсолутног алкохола.

Члан 23.

(1) Обвезник акцизе - произвођач и увозник акцизних производа из члана 4. став

(2) тачка 2. Закона (духанских прерађевина) дужан је да води дневне евиденције, сагласно члану 21. Закона, у којима је дужан да осигура следеће податке:

1. о количини примарне сировине за производњу наведених производа,

2. о залихама, количинама произведених, односно набављених и увезених производа,
3. о количинама продатих или на други начин отуђених или искориштених за властите потребе,
4. о обрачунатој акцизи, те
5. о уплаћеној акцизи.

Члан 24.

(1) Обвезник акцизе - увозник, произвођач и прерађивач акцизних производа из члана 4. став (2) тачка 6. Закона (сирове, пржене и мљевене кафе, те екстракта кафе) дужан је да води дневне евиденције, сагласно члану 21. Закона, у којима је дужан да осигура сљедеће податке:

- о стању залиха сирове, пржене и мљевене кафе, екстракта кафе, пржене љуспе и опни,
- о увезеним количинама сирове, пржене и мљевене кафе, екстракта кафе, пржене љуспе и опни,
- о продатим количинама сирове, пржене и мљевене кафе, екстракта кафе, пржене љуспе и опни,
- технолошки, складишни и транспортни кало, растур и лом већи од 0,5%.

Члан 25.

(1) Обвезник акцизе који врши промет акцизних производа у књиговодственој и ванкњиговодственој евиденцији исказује податке о основицама и стопама на основу којих се обрачунава и плаћа акциза.

(2) Ако обвезник акцизе аналитичко евидентирање основице акцизе, на коју се примјењују различити износи акцизе у апсолутном износу по мјерној јединици или по пропорционалној стопи, обезбјеђује ванкњиговодственом евиденцијом, та евиденција мора да буде усаглашена са књиговодственом евиденцијом.

Члан 26.

(1) Порески обвезник-купац који набавља репродукциони материјал са плаћеном акцизом обезбјеђује у књиговодству, односно ванкњиговодственој евиденцији податке о набавци, кретању и утрошку тог материјала по врсти, количини, вриједности и износу плаћене акцизе из фактуре, пријемнице, доставнице, товарног листа или другог документа о извршеној набавци.

Члан 27.

(1) Уколико у току године дође до повећања, смањења или укидања акцизе и путарине, као и у случајевима промјене начина обрачуна и уплате акцизе и путарине, обавезни акцизе и путарине дужни су извршити попис производа на залихама, утврдити нове продајне цијене са повећаном, смањеном или укинутом акцизом и путарином.

Члан 28.

(1) Порески обвезници, те правна лица и предузетници који се баве прометом духанских прерађевина из члана 29. став 2. и члана 30. став 1. Закона дужни су да обрачунату (укалкулисану) акцизу уплате у року од 7 дана од дана извршеног пописа и доказ о уплати доставе надлежној пореској управи.

(2) Порески обвезници, те правна лица и предузетници који се баве прометом петролеја дужни су на дан почетка примјене овог закона обавити попис залиха петролеја и исти доставити надлежној пореској управи. Обрачунату (укалкулисану) разлику акцизе дужни су уплатити у року од 7 дана од дана извршеног пописа и доказ о уплати доставити надлежној пореској управи.

(3) Порески обвезници, те правна лица и предузетници који се баве прометом акцизних производа из члана 4. Закона, за које се овим законом први пут прописује опорезивање акцизом дужни су на дан почетка примјене овог закона обавити попис залиха тих акцизних производа и записник доставити надлежној пореској управи. Обрачунату (укалкулисану) акцизу обвезници су дужни уплатити у роковима прописаним чланом 18. Закона. Остала лица - учесници у промету ових акцизних производа дужна су обрачунату (укалкулисану) акцизу уплатити у року од 7 дана од дана извршеног пописа и доказ о уплати доставити надлежној пореској управи.

Члан 29.

(1) У складу са одредбама члана 22. Закона, порески обвезник коначно обрачунава акцизу и путарину за протеклу годину на основу података о количини и вриједности продатих производа са стањем на дан 31.децембар године за коју се врши обрачун..

(2) Коначан обрачун из става (1) овог члана обвезник подноси пореском органу код кога се води као порески обвезник, на обрасцу из члана 21. овог правилника.

V - ПОВРАТ ПЛАЋЕНЕ АКЦИЗЕ И ПУТАРИНЕ

Члан 30.

(1) Обвезник акцизе из члана 26. став (1) Закона, има право на поврат уплаћеног износа акцизе у року од 30 дана од дана подношење захтјева.

(2) Уколико су обвезнику из става (1) овог члана доспјеле обавезе за плаћање по основу других пореза, Управа, након поравнања истих, врши поврат разлике.

(3) Управа врши поврат акцизе само за износ обавезе уплаћене на јединствени рачун Управе.

(4) Ако Управа не изврши поврат акцизе у року из става (1) овог члана, обвезник акцизе има право на камату по стопи прописаној чланом 19. Закона, почевши од првог дана након истека рока од 30 дана до дана поврата.

Члан 31.

(1) Обвезник акцизе из члана 26. став (3) Закона има право на поврат уплаћеног износа акцизе и путарине најдуже у року од 6 мјесеци од дана подношење захтјева.

(2) Обвезник акцизе може остварити право на поврат уплаћеног износа акцизе, само уколико ту акцизу и путарину није обрачунао и наплатио од другог лица.

(3) Управа врши поврат акцизе само за износ обавезе уплаћене на јединствени рачун Управе.

(4) Уколико су обвезнику из става (1) овог члана доспјеле обавезе за плаћање по основу других пореза, Управа, након поравнања истих, врши поврат разлике.

(5) Ако Управа не изврши поврат акцизе у року из става (1) овог члана, обвезник акцизе има право на камату по стопи прописаној чланом 19. Закона, почевши од првог дана након истека рока од 30 дана до дана поврата.

Члан 32.

(1) Обвезник акцизе из члана 5. став 3 и 4. Закона има право на поврат акцизе за враћене неискориштене или оштећене пореске маркице, најдуже у року од 6 мјесеци од дана преузимања истих.

(2) Обвезник из става (1) овог члана подноси Управа захтјев за поврат акцизе, уз који прилаже доказ о враћеним маркицама и доказ о плаћеној акцизи.

(3) Уколико су обвезнику из става (1) овог члана доспјеле обавезе за плаћање по основу других пореза, Управа, након поравнања истих, признаје обвезнику утврђену разлику плаћене акцизе као аконтацију за будуће обавезе или врши поврат исте.

Члан 33.

- (1) Обвезник акцизе на производе уништене или учињене неупотребљивим за даље кориштење под надзором пореског органа може остварити право на поврат плаћене акцизе, у року од 30 дана од дана подношења захтјева.
- (2) Уз захтјев обвезник акцизе прилаже доказ о плаћеној акцизи и записник комисије Управа о уништењу акцизних производа.
- (3) Уколико су обвезнику из става (1) овог члана доспјеле обавезе за плаћање по основу других пореза, Управа, након поравнања истих, врши поврат разлике.
- (4) Ако Управа не изврши поврат акцизе у року из става (1) овог члана, обвезник акцизе има право на камату по стопи прописаној чланом 19. Закона, почевши од првог дана након истека рока од 30 дана до дана поврата.

Члан 34.

- (1) Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном гласнику БиХ".
- (2) Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о примјени Закона о акцизама у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 63/04).

Број 936/05
18. марта 2005. године

Предсједник Управног одбора
Joly Dixon, s. r.